

اولین کنفرانس ملی مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ آذر ۹۱ - ۴۱ آذر ۲۰۱۲

کنفرانس ملی مهندسی صنایع و سیستم ها

مطالعه و بررسی عوامل موثر بر رضایت مشتری

(مطالعه موردی فروشگاههای زنجیره‌ای شرکت کفش ملی در شهر تهران)

دکترا حمید رضا شکرچی زاده^۱

شیما سادات قریشی^۲

چکیده:

امروزه هیچ موسسه‌ای نمی‌تواند ادامه حیات دهد، مگر اینکه بتواند تعداد کافی از مشتریانی آگاه و نکته سنج را جذب و نگهداری کند. تلاش در این راه ، در حالی که هر لحظه رقابت شدیدتر و بی‌رحمانه تر می‌شود، همچنان ذهن را به خود مشغول می‌دارد. مدیریت اثربخش مشتریان برای موفقیت در سراسر دنیا امری حیاتی است. ازین رو است که اهمیت کیفیت خدمات و محصولات ارائه شده و اولویت بندی آنها بر اساس خواست مشتریان از طریق سنجش میزان رضایت آنها می‌تواند کمک شایانی در تداوم بقای شرکت‌ها در این بازار پر تلاطم بنماید. در این مقاله که حاصل یک طرح پژوهشی است، عوامل موثر بر جلب رضایت مشتریان شرکت کفش ملی و میزان رضایتمندی آنها از این عوامل شناسایی و اندازه‌گیری شده است. در این راستا هفت فرضیه اصلی مطرح شده است . جامعه آماری این پژوهش شامل مشتریان فروشگاههای کفش ملی در شهر تهران است . نمونه آماری به روش نمونه گیری تصادفی تعداد ۲۱۰ نفر انتخاب شد که در نهایت ۱۹۵ پرسشنامه مناسب تشخیص داده شد . داده‌های جمع آوری شده با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی مورد بررسی قرار گرفت . نتایج بدست آمده نشان میدهد که تمام فرضیات این تحقیق در سطح اطمینان ۹۵٪ مورد تایید قرار گرفته است . به این معنا که از نظر مشتریان عوامل قیمت ، کیفیت ، تنوع محصول ، تنوع رنگ ، نحوه برخورد فروشنده ، مارک ، نحوه توزیع بر رضایت مشتریان شرکت کفش ملی موثر هستند .

واژه‌های کلیدی: مشتری ، رضایت ، سهم بازار ، کفش ملی ، فروش

^۱. استاد یار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - اصفهان - نجف آباد - دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد نجف آباد

^۲. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی دانشگاه آزاد واحد نجف آباد (shima.ghoreishi@gmail.com) - اصفهان - نجف آباد - دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد نجف آباد

ISLAMIC Azad University Najafabad Branch

A Survey of Influencing Factors on Customers Satisfaction (Case Study Melli Shoe Co chain stores in Tehran City)

Ahmad Reza Shekarchizadeh Ph.D.

Shima sadat ghoreishi

Abstract

At this age, business enterprises cannot continue to survive and thrive unless they can keep their demanding and informed customers satisfied and content. At a time when competitive pressures are becoming stronger, this issue has become much more critical and important.

At a time when many companies are operating in the red, effective management of customers' needs, wants, and preferences have become vitally important. Therefore, quality of services and product the prioritizing of them on the basis of customers' expectations via measurement of their satisfaction with rendered services can significantly help the survival of customers in a very turbulent market.

In this research based and empirical article, the importance of various factors on customers satisfaction and the level of their present contentment with services rendered in Mellishoe co have been identified and measured. this research with view to the research the model, seven major hypotheses have been propounded. In order to execute present research descriptive measurement of research method has been used. Statistical group is containing all of the major customers (distribution agencies) of products of MELLISHOE co. We selected the whole of statistical group as our statistical sample with considering some factors such as the group volume and importance of the customer's ideas and so on. Then we sent ۲۱۰ questionnair to the addresses of these customers of MELLISHOE co. and finally we received 195 questionnaires. (Filled by 195 customers). Collection of data of this research was performed through the using of questionnaire and existing documents and after the collection of the all questionnaires and scoring them, resulting data was evaluated with using descriptive and inferential statistical methods. Overally ; the results showed the major hypothesis of the research is confirmed at 95% confidence level. That is , the customers ideas utilizing of price , quality, variations in model, variation in color ,brand ,behavior of seller and place factors in increasing the customer satisfaction of MELLISHOE co. is effective at the acceptable condition.

اولین کنفرانس ملی مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ و ۲۹ آذر ۱۴۰۱ - IESC 2012

Keywords: customer, Satisfaction, market share, melli shoe, sales

مقدمه :

تجارت در مسیر رشد و توسعه خود به این مفهوم اساسی دست یافته است که برای رسیدن به اهداف خود در بالاترین حد ممکن باید به مشتری خدمت کند. معنی خدمت به مشتری فهم مشتری و احساسات وی است . این مهم نیست که یک تولید کننده برای مشتریان چه میکند ، مهم اینست که مشتری درباره کالا و خدمات ارائه شده چه می اندیشد . صاحب‌نظران مدیریت کسب رضایت مشتری را از مهمترین وظایف و اولویتهای مدیریت شرکتها برشمرده اند و لزوم پایبندی همیشگی و پایدار مدیران عالی به جلب رضایت مشتریان را پیش شرط اصلی موفقیت به حساب آورده اند . شرکتها زیادی به این نتیجه رسیده اند که مشتریان راضی مهمترین دارایی آنهاست . بنابراین استراتژی کسب و کار باستی مشخص گردد و منابع باستی مبتنی بر حفظ جایگاه دارایی مشتری تخصیص یا بد . (موریس ، ۱۹۹۴) مدیریت سازمان باید به معیارهای مورد نظر مشتری توجه داشته باشد و در مورد آنها تأکید کافی به عمل آورد . انتظارات مشتری را باید از مرحله طراحی تا مرحله تحويل و حتی پس از آن نیز در نظر داشت . روابط سازمان با مشتری باید به گونه ای باشد که اعتماد و اطمینان متقابل را افزایش دهد و وفاداری دو جانبه را تضمین نماید . در چنین صورتی است که مشتری حتماً درباره رقبا و کالاهای مشابه اندیشه ای به ذهن راه نمیدهد ، به این ترتیب تاکید بر رضایت مشتری جنبه استراتژیک داشته و باید در سیاست‌گذاریها ای کلان سازمان مد نظر باشد از این طریق است که مشتری جذب و حفظ و سهم بازار افزایش می یابد .

در قرون وسطی اغلب خریداران و فروشنده‌گان نسبت به یکدیگر احساس تضاد و دشمنی می کردند. در آن زمان بهای اجنس ابراسس برداشت فروشنده از وضعیت ظاهری و توان مالی خریدار نوسان می کرد. از قرن هفدهم پذیرش خواستها و نیازهای مشتریان به عنوان اصل اساسی در تولید و فروش محصولات مطرح شد. به طوریکه با آغاز این قرن روحیه تضاد بین خریدار و فروشنده به تدریج به ایده خدمت کردن و کسب رضایت مشتری تبدیل شد و شعار «همیشه حق با مشتری است» تبلور این دیدگاه است. اواخر قرن نوزدهم هم عبارت «مشتری پادشاه است» توسط جان نامیکر^۱ پیشکسوت ارائه خدمات در فروشگاه و تبلیغات تجاری در فیلادلفیای آمریکا اعلام گردید. امروزه همه مشتریانی دارند که باید رضایت آنها را جلب کنند، اما مشتریان فقط خریداران نیستند بلکه افرادی که با آنها کار می کنیم یا سازمانهایی که با آنها در ارتباط هستیم و حتی سرمایه گذاران و صاحبان سهام شرکت نیز می توانند مشتریان ما باشند. از این رو جلب رضایت مشتری باید بخش جداناپذیر فعالیتهای ما باشد. «تئودور لویت» استاد سرشناس بین المللی بازاریابی نوین می گوید: هدف هر کار و پیشه ای جلب رضایت مشتری است. (شفیعیا، ۱۳۷۱)

تجارت در مسیر رشد و توسعه خود به این مفهوم دست یافته است که برای رسیدن به اهداف خود در بالاترین حد ممکن باید به مشتری خدمت کند. آنچنانکه در اثر کسب رضایت ولی موجب افزایش فروش کالا و خدمات گردد. در پاسخ به این سؤال که خدمت به مشتری چه مفهومی دارد. «ریدر»^۲ و همکارانش معتقدند که کلید خدمت به مشتری فهم مشتری و احساسات وی است. این مهم نیست که یک تولید کننده برای مشتری چه می کند مهم این است که مشتری درباره خدمات

¹⁾ John Nomiker

²⁾ Reeder

اولین کنفرانس ملی مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ و ۳۱ آذر ۱۴۰۲ - IESC

ارائه شده چه می‌اندیشد. زمانیکه مشتریان از سطح خدمات بالاتری استفاده می‌کنند رغبت بیشتری برای پرداخت هزینه بالاتر دارند. باید به خاطر سپرد که هیچ شرکتی براساس فروش یکبار خود موفق و سودآور نمی‌شود. (ریدرودیگران ۱۹۹۱)^۱ خدمات موجب حفظ مشتری می‌شود و بدون داشتن یک سیستم خدمات مؤثر سهم بازار می‌تواند کاهش یابد. زمانی که کالاهای مشابه زیاد باشند خدمات مناسب یک ابزار رقابتی است. در تحقیقی که توسط فورنل و گریفین (۱۹۹۳)^۲ انجام گرفته است به این نتیجه اشاره شده که هر چه سهم بازار شرکت کوچک باشد شرکت یک بازار کامل در اختیار خواهد داشت و می‌تواند با بررسیهای متفاوت و عرضه محصولات مورد دلخواه مشتریان موجبات رضایت مشتری را فراهم آورد ولی اگر سهم بازار بزرگ باشد باید به یک مجموعه متمایز و غیر متجانس از مشتریان خدمت ارائه دهد و در نتیجه ممکن است نتواند رضایت آنان را جلب نماید. اهمیت توجه به رضایت مشتریان باعث شده که تحقیقات مختلفی در این زمینه انجام گیرد. برخی از آخرین تحقیقات صورت گرفته در امر بازاریابی و رضایت مشتری را میتوان به صورت زیر بیان نمود.

چریل بت گیبلن (۱۹۹۴)^۳ در تحقیقی به بررسی رابطه بین کیفیت، عرضه و تعهد و رضایت مشتری و عملکرد بازار پرداخته است. براساس تجزیه و تحلیل های آماری داده های جمع آوری شده در این تحقیق، محقق نتیجه گرفته است که بین کیفیت عرضه و عملکرد بازار که در اینجا از طریق میزان سهم بازار اندازه گیری شده یک رابطه به شکل U وارونه وجود دارد. این تحقیق پیشنهاد می‌کند که یک عرضه کننده نباید فکر کند که برآورده کردن کلیه نیازهای هر مشتری عملکرد بازار را بهینه می‌کند. از نتایج دیگر این تحقیق این است که هر چه کیفیت عرضه بالا می‌رود تعهد مشتریان بیشتر می‌شود و هر چه تعهد مشتری بیشتر شود عملکرد بازار افزایش می‌یابد. اندرسون، فورنل و إهمان (۱۹۹۴)^۴ تحقیقی را تحت عنوان «رضایت مشتری، سهم بازار و سودآوری» در سوئد انجام داده اند. بر اساس یافته های این تحقیق، کیفیت نقش اساسی را در رضایت مشتری داراست و علاوه بر آن قیمت نیز نقش مهمی در این رابطه ایفا می‌کند. همچنین انتظاراتی که مشتریان در مورد کیفیت دارند باید مورد توجه قرار گیرد. اگر انتظارات خیلی پائین باشد شرکت نخواهد توانست مشتریان را جذب نماید و در نتیجه فروش بهبود نخواهد یافت و اگر انتظارات خیلی بالا باشد مشتریان پس از خرید ناراضی شده به سوی محصولات رقباً متماطل خواهند شد. از یافته دیگر این پژوهش آنست که افزایش رضایت مشتری موجب افزایش وفاداری و در نتیجه افزایش شهرت و اعتبار شرکت و رشد فروش و سودآوری خواهد شد.

اهداف تحقیق :

ممکن است عوامل زیادی با میزان فروش در یک شرکت مرتبط بوده و به طور مستقیم یا غیرمستقیم آنرا تحت تأثیر قرار میدهند. از جمله این عوامل میتوان به نحوه مدیریت ، نحوه هدفگذاری ، تشکیلات و روشهای ، فرهنگ سازمانی و ..... اشاره نمود . از آنجا که مشتری یا ارباب رجوع مهمترین عامل اثرگذار بر سازمان است و به عبارتی اساس تشکیل سازمان مشتری یا ارباب رجوع است در این راستا اهدافی که به طور اخص در این تحقیق مدنظر محقق می‌باشند عبارتند از :

- تعیین میزان تاثیر قیمت محصول ، کیفیت ، تنوع مدل و رنگ ، نحوه برخورد فروشنده‌گان ، مارک ، نحوه توزیع محصول بر رضایت مشتریان از کفش ملی در شهر تهران

¹ Fornell and Grifin

² Cheryl Beth,Snipes

³ Anderson,Fornell and Ehmann

- تعیین میزان رضایت مشتریان از کفشهای ملی در شهر تهران
فرضیات تحقیق:

- ۱- قیمت محصول در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد .
  - ۲- کیفیت محصول در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد.
  - ۳- تنوع در مدل محصول در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد.
  - ۴- تنوع در رنگ محصول در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد.
  - ۵- نحوه برخورد فروشنده‌گان در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد.
  - ۶- مارک محصول در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد.
  - ۷- نحوه توزیع محصول در رضایت مشتریان کفش ملی تاثیر دارد.

روش شناسی تحقیق :

تحقیق حاضر یک بررسی از نوع میدانی میباشد و دربین مشتریان کفش ملی در شهر تهران به بررسی پرداخته شده است. برای جمع آوری اطلاعات علاوه بر استفاده از منابع کتابخانه ای چون کتاب، مجله، گزارشات علمی، پایان نامه های تخصصی و نشریات داخلی شرکت کفش ملی از دو ابزار پرسشنامه و مصاحبه استفاده شده است. در مورد پرسشنامه، در این مورد پرسشنامه استانداردی وجود نداشته وسعی شده با توجه به موضوع و فرضیات تحقیق پرسشنامه مناسبی تنظیم گردد و پس از آزمون روایی و اعتبار، در بین اعضای نمونه آماری توزیع و اطلاعات لازم جمع آوری گردیده است. در مورد مصاحبه نیز مصاحبه به گونه ای آزاد انجام گرفته است و مصاحبه شوندگان علاوه بر پاسخگویی به سوالات پرسشنامه، نظرات کلی و پیشنهادات خود را به صورت کتبی یا شفاهی اظهار نموده اند. برای نمونه گیری با توجه به اینکه تعداد اعضای جامعه آماری و همچنین سایر مؤلفه های آن مانند انحراف استاندارد مشخص نبود ابتدا یک مطالعه مقدماتی در میان بخش کوچکی از جامعه آماری شامل ۲۰ نفر از مشتریان انجام گردید. برای تعیین اعتبار و روایی پرسشنامه، نیز از اطلاعات مطالعه مقدماتی استفاده شده و اعتبار پرسشنامه با به کاربردن فرمول "اسپیرمن - براون" برابر ۹۰ درصد تعیین شد که نشاندهنده دقیق نسبتاً بالای تست در اندازه گیری متغیر مورد نظر می باشد. برای افزایش روایی پرسشنامه نیز از روش صوری استفاده شده است. با استفاده از اطلاعات حاصله و تجزیه و تحلیل آنها و به کاربردن فرمول حجم نمونه، نمونه مناسب ۱۹۶ نفر انتخاب گردید. همچنین در مورد روش نمونه گیری، بدین صورت بوده که شهر تهران را به ۴ منطقه تقسیم کرده و از هر منطقه ۵ فروشگاه انتخاب و از هر فروشگاه تقریباً به ۱۰ نفر از مشتریان به روش نمونه گیری ساده پرسشنامه توزیع شده است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات علاوه بر استفاده از آمار توصیفی جهت نشان دادن فراوانی پاسخهای مربوط به سوالات هر فرضیه به شکل جداول و نمودارهای آماری، از آمار استنباطی (آزمون کای دو، کالموگروف اسمیرنف، آزمون Z) برای بررسی فرضیه ها استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل داده ها:

در این قسمت برای آزمون هر کدام از فرضیات ابتدا از آزمون کای دو و کالموگروف - اسمیرنف استفاده می کنیم و در سطح اطمینان ۹۹٪ فرضیات را مورد آزمون قرار می دهیم و سپس با استفاده از آزمون Z به بررسی میانگین نمونه و میانگین جامعه می پردازیم و در نهایت برای آنکه دامنه تاثیر هر کدام از متغیرها را بررسی کنیم از فاصله اطمینان استفاده

اولین کنفرانس ملی
مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ و ۲۹ آذر ۱۴۰۱ - IESC 2012

خواهیم کرد . قبل از هر چیز بایستی فرض H_0 و H_1 را برای هر فرضیه تعریف کرده و سپس به آزمون آن می پردازیم .
بنابراین فرض H_0 و H_1 برای فرضیات یک تا هفت عبارتست از :

متغیر (قیمت ، کیفیت ، تنوع مدل ، تنوع رنگ ، نحوه برخورد فروشنده ، مارک ، نحوه توزیع) بر رضایت مشتریان تاثیر ندارد .
متغیر (قیمت ، کیفیت ، تنوع مدل ، تنوع رنگ ، نحوه برخورد فروشنده ، مارک ، نحوه توزیع) بر رضایت مشتریان تاثیر دارد .

آزمون کای دو :

جدول ۱ - نتایج آزمون کای دو برای فرضیات تحقیق

متغیر	قیمت	کیفیت	تنوع مدل	تنوع رنگ	برخورد فروشنده	مارک	نحوه توزیع
تعداد	۱۹۵	۱۹۵	۱۹۵	۱۹۵	۱۹۵	۱۹۵	۱۹۵
کای اسکوئی	۱۱۷/۸۹	۳۰۶/۲	۹۸/۰۴	۸۸/۸۵	۲۴۱/۹۲	۷۰/۰۸	۱۸۹/۴۳
درجه آزادی	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴

بدین ترتیب از آنجا که X^2 بدست آمده بزرگتر از مقدار بحرانی آن ($13/27$) است میتوان نتیجه گرفت که فرض H_0 در سطح اطمینان $99/0$ رد و فرض H_1 مورد تایید قرار می گیرد .

آزمون کالموگروف - اسمیرنف :

جدول ۲- نتایج حاصل از آزمون کلموگروف - اسمیرنف

متغیر	k-s-z	حجم نمونه (n)
قیمت	۰/۳۲۸	۱۹۵
کیفیت	۰/۵۳	۱۹۵
تنوع مدل	۰/۹۳	۱۹۵
تنوع رنگ	۰/۳۲	۱۹۵
نحوه برخورد فروشنده	۰/۵۰	۱۹۵
مارک	۰/۲۸	۱۹۵
نحوه توزیع	۰/۴۷	۱۹۵

بدین ترتیب با توجه به اینکه مقدار محاسبه شده بیشتر از مقدار بحرانی آن است این آزمون نیز بر رد فرض H_0 و در نتیجه پذیرفته شدن H_1 تأکید دارد .

اولین کنفرانس ملی
مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ و ۳۱ آذر ۱۴۰۲ - IESC 2012

آزمون Z:

جدول ۳ - نتایج حاصل از آزمون Z

فاصله اطمینان		حجم نمونه (n)	آماره آزمون (Z)	متغیر
حد پایین	حد بالا			
۳/۹	۴/۴۲	۱۹۵	۱۵/۳۶	قیمت
۴/۵۷	۴/۶۸	۱۹۵	۳۱/۷۷	کیفیت
۲/۷۶	۴/۱۰	۱۹۵	۱۲/۹۱	تنوع مدل
۳/۶۶	۳/۹۸	۱۹۵	۱۲/۰۵	تنوع رنگ
۴/۴۲	۴/۵۲	۱۹۵	۲۵/۶۳	نحوه برخورد فروشنده
۳/۵۱	۳/۸۷	۱۹۵	۱۱/۸۰	مارک
۴/۲	۴/۴۴	۱۹۵	۲۵/۳۶	نحوه توزیع

از آنجا که مقدار Z محاسبه شده بزرگتر از Z حاصل از جدول (۲/۲۳) می باشد می توانیم نتیجه بگیریم که میانگین جامعه بیشتر از آن مقدار است و فرض H_0 رد و فرض H_1 مورد تایید قرار می گیرد.

تفسیر نتایج اطلاعات مربوط به دیدگاه مشتریان نسبت به کفش ملی :

برای بررسی در مورد رضایت مشتریان از کفش ملی با توجه به عوامل مورد بررسی از تعداد ۹ سوال در قسمت سوم پرسشنامه استفاده کردیم که در این قسمت به بررسی اطلاعات جمع آوری شده در مورد آنها می پردازیم.

جدول ۴ - توزیع میانگین و انحراف معیار (بر حسب الوبت)

انحراف معیار	میانگین	مجموع امتیاز	سوال
۰/۹۱۶	۴/۰۷	۷۱۸	رفتار مناسب فروشنده‌گان
۰/۹۵۱	۳/۹۳	۶۹۳	احترام فروشنده‌گان به مشتری
۱/۰۱	۳/۷۴	۶۵۹	برگشت کالا
۰/۹۶۹	۳/۷۰	۶۵۲	توزیع کفش ملی
۱/۰۹	۳/۶۱	۳/۶۱	دوم و استحکام محصولات
۱/۱۷	۳/۵۵	۳/۵۵	قیمت ارزانتر

اولین کنفرانس ملی
مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ و ۲۹ آذر ۱۴۰۱ - IESC 2012

۱/۲۵	۳/۵۱	۳/۵۱	رضایت کلی از کفش ملی
۱/۱۳	۳/۴۶	۳/۴۶	کیفیت بالاتر نسبت به سایرین
۱/۲۳	۳/۲۷	۳/۲۷	تنوع مدل نسبت به سایرین

براساس نتایج جدول (۴) بیشترین میزان رضایت از دیدگاه مشتریان این شرکت به ترتیب عبارتند از "رفتار و نحوه برخورد فروشنده‌گان کفش ملی و مراحل برگشت و تعویض کالا و کمترین رضایت مربوط به "تنوع مدل‌های کفش ملی نسبت به سایر فروشگاه‌های مشابه" است.

بحث و نتیجه گیری :
نتایج حاصل از مصاحبه :

در مصاحبه‌ای که از مشتریان کفش ملی به عمل آمد اکثریت آنها به عدم وجود تنوع در مدل‌های کفش ملی اشاره داشتند و خواستار عرضه مدل‌های گوناگون و مد روز کفش علی الخصوص مدل‌های زنانه بودند. عده‌ای نیز به افزایش قیمت آن توجه داشتند و قیمت‌های فعلی کفش ملی را متناسب با درآمد اکثریت خریداران آن نمی‌دانستند. همچنین در مورد کفش‌های با مارک‌های متفرقه در فروشگاه‌های کفش ملی انتقاد کرده و این امر را عاملی در جهت پایین آوردن شهرت و اعتبار مارک کفش ملی دانسته‌اند. در مورد کیفیت و استحکام کفش‌ها خصوصاً زیره آنها نیز شکایت داشته و معتقد بودند که کیفیت آنها در سال‌های اخیر به مراتب تنزل پیدا کرده است. همچنین در مورد قدیمی و کهنه بودن ویترین فروشگاه‌ها و نبودن امکانات رفاهی مناسب داخل فروشگاهها (پاشنه کفش و بند کفش اضافی - نشیمن) نیز انتقادات زیادی مطرح شده است.

یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل آماری فرضیات پژوهش :

نتایج حاصله از تجزیه و تحلیل آماری گویای این مطلب است که کلیه فرضیه‌های مطرح شده با اطمینان مورد پذیرش قرار گرفته‌اند. لذا می‌توان ادعا نمود که عوامل کیفیت، قیمت، تنوع مدل محصول، تنوع رنگ محصول، نحوه برخورد فروشنده، مارک و نحوه توزیع از عوامل مؤثر بر رضایت مشتریان و افزایش فروش محصولات کفش ملی می‌باشد. در مورد بخش اول پرسشنامه که سوالات مربوط به ویژگیهای فردی خریداران مطرح گردیده بود نتایجی به شرح زیر بدست آمد:

- از نظر جنسیت تعداد بیشتری از خریداران را مردها تشکیل می‌دهند.
- گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال بیشترین فراوانی را نسبت به سایر گروههای سنی داشته‌اند.
- از نظر تحصیلات، اکثر خریداران در سطح دبیلم و فوق دبیلم قرار دارند.
- میزان درآمد خانوارها اکثراً بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان در ماه می‌باشد و این بدان معناست که اکثر خریداران از نظر مالی در حد متوسط و پایین قرار دارند.
- از نظر تعداد افراد خانواده نیز اکثراً مشتریان دارای خانواده‌های ۲ و ۳ نفره هستند.
- در مورد سیکل خرید مشتریان از فروشگاهها بیش از نیمی از آنها به طور تصادفی و گاهی اوقات از فروشگاهها خرید می‌کنند.

اولین کنفرانس ملی مهندسی صنایع و سیستم ها

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد - ۳۰ و ۲۹ آذر ۱۴۰۱ - IESC 2012

بررسی های آماری در مورد هر کدام از فرضیات تحقیق نیز نتایجی را به شرح زیر بدست داد:

- عامل قیمت یکی از عوامل موثر بر رضایت مشتریان است در حالیکه مشتریان کفش ملی از قیمت های این شرکت رضایت کامل ندارند و معتقدند که قیمت کفش ملی نسبت به سایر عرضه کنندگان مشابه تفاوت چندانی ندارد و در برخی موارد گرانتر نیز هست .
- کیفیت محصول عاملی است که براساس یافته های این پژوهش، بیشترین تأثیر را بر رضایت مشتریان شرکت کفش ملی دارا می باشد. چنانچه محصول عرضه شده از کیفیت بالایی برخوردار باشد رضایت خریداران از خرید محصول بالا است و بر عکس اگر کالا از کیفیت خوبی برخوردار نباشد مشتریان رضایت چندانی از خرید کالا نخواهند داشت. در مورد محصولات کفش ملی نیز حدود نیمی از مشتریان کیفیت آنرا نسبت به تولیدات مشابه سایر شرکتها بالاتر می دانند و بقیه نیز یا بدون نظر بوده و یا اینکه کیفیت آنرا نسبت به سایر تولیدات مشابه پایین تر می دانند. البته در مورد پایین آمدن کیفیت کفش ملی نسبت به قبل اکثر مشتریان توافق نظر دارند.
- یکی از عوامل بسیار مهم در میزان فروش خرده فروشی ها کanal توزیع یا همان فروشگاه می باشد. چنانچه خریداری برای اولین بار به یک فروشگاه مراجعه نموده و رفتار خوبی از سوی فروشنده‌گان با وی نشود (مثلاً سؤالاتش بی جواب مانده یا به وی بی اعتمایی شود) او برای دفعات بعد به آن فروشگاه مراجعه نخواهد کرد مگر آنکه کالای مورد نظرش منحصرآ در آن فروشگاه عرضه شود یا مزیتهای دیگری غالب باشند. بنابراین در یک وضعیت رقابتی این عامل بسیار حائز اهمیت است. ایجاد یک محیط صمیمانه و به جا گذاشتن خاطره ای خوب در ذهن خریدار، علاوه بر ایجاد وفاداری در مشتریان، آنها را عاملی جهت تبلیغ می گرداند زیرا یک مشتری راضی بهترین وسیله تبلیغ است. در مورد رفتار فروشنده‌گان کفش ملی، خوشبختانه مشتریان رضایت بالایی دارند و رفتار آنان را مناسب و توأم با احترام توصیف می نمایند.
- مارک محصول نیز در رضایت مشتریان تأثیر دارد و چنانچه مارکی از شهرت و اعتبار بالایی برخوردار باشد خریدار صرف خرید آن مارک بدون آنکه سایر عوامل را در نظر بگیرد احساس رضایت خواهد نمود و بالعکس اگر محصول از مارک معروفی برخوردار نباشد مصرف کنندگان توجه چندانی به آن نخواهند کرد و از خرید آن احساس خرسنده و رضایت چندانی نخواهند نمود مگر آنکه قبلاً از آن استفاده نموده و از مزایای احتمالی آن مطلع باشند. مارک کفش ملی در میان خریداران این محصول از اعتبار بالایی برخوردار است و به نظر برخی از مشتریان ، این شهرت واعتبار چندین ساله مارک کفش ملی است که آنان را به خرید مجدد این محصول وا می دارد .
- یکی از عوامل مهم دیگری که در رضایت مشتری تاثیر به سزایی دارد نحوه توزیع محصول است. چنانچه محصول به نحوی صحیح توزیع شود و در زمان مناسب در دسترس مصرف کننده قرار گیرد مصرف کنندگان احساس رضایت و خشنودی خواهند نمود . در مورد نحوه توزیع شرکت کفش ملی مشتریان رضایت نسبی دارند و عده ای توزیع از طریق فروشگاههای زنجیره ای شرکت را کافی ندانسته و معتقدند چنانچه این شرکت محصولات خود راعلاوه بر فروشگاههای زنجیره ای در سایر خرده فروشی ها نیز عرضه می نمود مصرف کننده راحت تر می توانست به آن دسترسی داشته باشد.

منابع فارسی :

۱. صمدی، منصور، حسین فارسی زاده و محمد نورانی، (۱۳۸۸) بررسی تأثیر ویژگیهای شخصیتی مصرف کننده بر رفتار خرید در فروشگاههای زنجیره ای در استان تهران، مجله مدیریت بازاریابی، شماره ۶
۲. برومند، مجتبی، محمد شهبازی و محمد رضا کوثرنشان، (۱۳۸۹) بررسی پیش زمینه ها و پیامدهای هویت نام تجاری (مطالعه موردی: نام تجاری هاکوپیان)، کنفرانس بین المللی مدیریت بازاریابی، شماره ۴

۳. حقیقی نسب، منیژه، نجمه محمود آبادی برچلویی (۱۳) تدوین برنامه استراتژیک بازاریابی در راستای افزایش فروش شرکت کاشی نمونه، کنفرانس بین المللی مدیریت استراتژیک، شماره ۵
۴. گیاهی، یاسمن، (۱۳۸۹) نفس جاذبه محیط داخلی فروشگاه بر رفتار مشتری و میزان افزایش فروش، کنفرانس بین المللی مدیریت بازاریابی، شماره ۴
۵. اسماعیل پور، حسن (۱۳۸۵)، مدیریت بازاریابی بین المللی، انتشارات نگاه دانش، چاپ پنجم
۶. افلاکی، شاهرخ (۱۳۸۶)، بازاریابی (مدیریت بازار)، انتشارات کیومرث، چاپ دوم
۷. برانج، آلن ای (۱۳۸۰)، مدیریت بازاریابی صادرات، ترجمه محمد ابراهیم گوهریان، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی، چاپ دوم.
۸. بلوریان تهرانی، محمد (۱۳۷۸)، بازاریابی و مدیریت بازار، چاپ و نشر بازرگانی، چاپ اول
۹. روستا، احمد؛ ونس داور و ابراهیمی، عبدالحمید (۱۳۸۷)، مدیریت بازاریابی، تهران، انتشارات سمت، چاپ دوازدهم.
۱۰. علی میرزایی، سعید (۱۳۸۳)، راهنمای تحقیقات بازاریابی، انتشارات سارگل.
۱۱. کاتلر، فیلیپ (۱۳۸۵)، مدیریت بازاریابی (تجزیه و تحلیل، برنامه ریزی، اجرا و کنترل)، ترجمه بهمن فروزنده، تهران، نشر آموخته، چاپ سوم.

منابع لاتین :

- 1- Andersen, P.H.(2005), Relationship marketing and brand involvement of professionals through web-enhanced brand communities: the case of Coloplast, Industrial Marketing Management, No. 34, pp. 285-297 .
- 2-Baker et.al(1991) The Model for Advertisement Effectiveness/J.O.A.R
- 3-Belch & Belch(2009)/ Advertising and Promotion and Marketing Communication Perspection 6th ed
- ۴ -Baker, M. J.(1998),The Marketing Manual, The chartered Institute of marketing plant a tree, 1 st.ed ,
- ۵-Belch, George, Michael ,Belch(1993,)An introduction to advertising and promotion, 2d,ed.Irwin
- ۶-Brassington Frances (1979) Principles of Marketing Pitman.
- ۷-Brown.et at (1979)The effect of T. V Advertisement on Culture, Advertising Research ,U.S.A .vol.5
- ۸-Che, Z.H(2008),Pricing Strategy and Reserved Capacity Plan Based on Product Life Cycle and Production Function on LCD TV Manufacturer, Expert Systems with Applications, doi: 10.1016 /j.eswa.
- 9-Collins, Michael , Parsa, H.G (2006), Pricing Strategies to Maximize Revenues in the Lodging Industry, Hospitality Management .No, 25.
- 10-Converse and et . al1990element of marketing prentice ,hall
- ۱۱ -Constantinides, E.(2004), Influencing behavior, Internet Research, Vol. 14, No.2, pp.ill- I 26 .
- ۱۲ -Cundiff, E. & Hilger, M.T.(1988), Marketing i the International Environment Printic- Hall, pA03 .
- 13-Darabi , Elham, Alipour, Mehrdadrr۲۰۱۱, The Role Of Service Marketing Mix And Its Impact OnMarketing Audit In Engineering And Technical Service orporations, Global Journal of Management and Business Research, Volume 11, Issue 6 ,Version 1.,
- ۱۴ -Devlin, J. & Ennew, C.(1997), understanding competitive advantage in retail financial services, International Journal of Bank Marketing, Vol.15 No.3, pp. 73-82. –

- 15- Domegan, C.T.(2008)Social marketing:implications for contemporary marketing practices classification scheme ,journal of Business Industrial Marketing , Vol .23,No .2,pp.135-141.
- 16- Goldsmith , R.(1999),The personalized marketplace: beyond the 4ps ,Marketing Intelligence and planning ,Vol.7,No.5,pp.178-185.
16. Granroos,C.(1997),from marketing mix to relationship marketing,Management Decision,Vol.35,No.4,pp.322-339.
- 17.Kaplan,A.M.Haenlein,M.(2009),The increasing importance of public marketing : application and limits of.
- 18-Granroos,che (2004)The relationship marketing process.Jurnal of Business and Inustrial Marketing, volume 190 . number,
- 19-Grover, R., Srinivasan, V (1989), An Approach for Tracking within-Segment Shifts in Market Shares, Journal of Marketing Research, NO ,26
- 20-Hallgren.Mi Olhagerj (2006) Quantification in manufacturing strategy: an illustration, International Journal of Production Economics, No104.
- 21-Hill, D.J, Piggott , R.R, Griffith C.R (2001), Profitability of cremental generrie promotion of Australian dairy products, Journal of Agricultural Economic, NO ,26
- 22-Hise Richard t .Gille Peter I. tt, Ryan .Sohn k.,jrn 1979 Basic marketing:concepts and Decisions cambridgen ,Mass. :wirthrop publishers, Ins
- 23-Jain N.C, saakshi 2004 marketing manegment ,Dehli:ALTBS publishing
- 24-Jaworsky, B, Kohli, A (1993), Market orientation; antecedents and consequences, Journal of Marketing, Vol. 5V
- 25-Jensen H, Kesava, T (1993),Sources of information, customer attitudes on nutrition, consumption Of dairy products.journal of customer Affairs ,USA ,Vol ,27 .
- 26-Jobber, Davidtr 2004 Principles and Practice of Marketing (, st ed), London: McGraw - Hill
- 27-Kalafatis, S.P.K, Tsogas, M.H(1998) Congruence of Adopted Segmentation .
'Strategies and Perceived Effectiveness of Segmentation Bases, Journal of Segmentation in Marketing, NO ,
- 28-Kinner et.al.u 1995),principles of marketing, 'fth.ed.,new York, Hoper Collins college publication U.S.A
- 29-Kotler , Philip , Gary Armstrong 1990-); Principles of Marketing, Prints hall International In .
- 30-Kotler,Philip, Armstrong, Gary)1990) ,inttduetion.Emzlewood cliffs.N. J: Prptirp Hall Inr
- 31-kotler.Phtltp1994,Marketing Manegment, Analysis, Planning Implementation and Control,gth edition,prentice Hall ins .
- 32-Kotler Philip (1997),Marketing Manegment, ninth,Ed.printice Hall internal inc.U.S.A .
- 33- Kotler,Philip, Armstrong, Gary (2001). Principles of Marketing. U.S.A :

Prentice- Hall .

۳۴- Kotler,Philip, Armstrong, Gary(2010) .Principles of Marketing.' re, U.S.A :

Prentice- Hall .

۳۵- Kotler,Philip,keller (2009) Marketing Manegment, printice Hall internal inc.U.S.A .

۳۶-Lehmann, D.R, Winner, R.S(1997) Product Management (vst ed), London

۳۷-Van slyck , Abigail Ayres (2001) The librarian and the library: place matters. libraries & cultere ,

۳۸-Wind, Y.c' ~VA) Issues and Advances in Segmentation Research, Journal a/Marketing Research, .vol '15

۳۹-Yadin,Daniel(r• . f),The international dictionary of marketing,USA and and Uk, kogan.

۴۰- Zineldin, M. & Philipson, S. (2007), Kotler and Borden are not dead: myth of relationship marketing and truth of the 4Ps, Journal marketing within administration,European Management Journal,No.27,pp.197-212.

منابع اینترنتی :

1-<http://fa.wikipedia.org/wiki/%DA%AF%DA/.2011>

2-http://www.jabalgypsum.com/fa_advantages.asp2011

3-<http://www.usgs.gov2011>

4-<http://www.parsianforum.com/showthread.php/ 89264 /pager.2011>

5-<http://www.semgyc.ir :2011>

6- <http://sicc-gysa.semnan.ac.ir/index.asp:r. 2011,>